

Baltijas Semkopis.

Mārtā: par gadu 2 r., p. pušg. 1 r. 10 l. p. 3 mehn. 60 l./ar pē-
stītīshānu par pāstu 2 r. 60 l., 1 r. 40 l., 90 l.; Jelgavā ar pē-
stītīshānu 2 r. 30 l. par gadu. — *Aystieleschanas* veetas;
Jelgavā: pē redātījas, Gustā f. gr. bōdē; Klein f. pētīshāb.;
Rīga: Rāpnieks f. gr. bōdē, leela Kālejuelā, Nr. 4, G. Windmāna
f. bōdē; Peterb. pētīshāb.; Rīkuvelā Nr. 18 senā brahu Būch,
tagad Bīčā f. gr. bōdē, Rīkuvelā; un Lūpā f. grām. bōdē pē Schal-
wahītem Nr. 59; Vāustā: pē aptekera Görtē f. Rūdīgā; Best-

berna wahzu grām. bōdē un pē teesabītī. Schevēlā f. Tālfās;
pē Simjē f. Dohbelē; pē kopmāna Dāvidovsā f. Sebīs;
(Bendē) pē Blāmīsh f. Walmeerā: Zēn f. grāmāmu bōdē;
Vālā: Kubols f. gr. bōdē; Muhjēnē: Alīchīna f. gr. bōdē; Lee-
vājā: Latv. grām. bōdē; Viltenē: pē pītīshās veitā. Šālīg
Bērnu pē Inspektora Bōgel. Šludīnajumus, 6 lap. par ri-
diāu, war nedot nīsās fōbiis veitās. Redātījas adreces: „Balt.
Semkopis redātījai Jelgavā.“ (Rātu elā, Nr. 2.)

Nº 10.

Jelgavā, Peektdeena, 12. Merzi.

1876.

Nahdītāis: Bez-Sahtes semkopibās-skola fawā fāimneezibās darboschānā. Mine-
ralīgas, preeksch augu uistīshānas derīgas buhtes un wiinu pāwafroschāna. Bīte-
neefā darbi Merza mehnēs. Skūnīgu mehīlu analīse. Pēhdīgā abīlde Krentī
Ja fungam. „Latwū ortografījas leetā.“ Sīnas. Abīlde. Šludīnajumi.

Lauksaimneeziba.

Bez-Sahtes semkopibās-skola fawā fāimneezibās darboschānā.

Latītājus atgāhdīnādams us fawū rakstu 7. num. es tagad
pasneegschu finās pahr Bez-Sahtes semkopibās-skolas fāimne-
zibās darboschānā.

Rīterschāftes muischa Bez-Sahte bija kā senākā Grendses ma-
las-muischa ilgakus gadus arendatoreem išrentēta un tik 1867.
gadā, t. i. preeksch 9 gadeem, par semkopibās-skolu pāhrwehrīta.

Arama seme ir kāhdas 374 puhrāweetas leela un 13 laukōs,
katrā 28 puhrāweetas, eedalita. Labu pālawu un ganibū nau;
feena masums tik kā pēeteek preeksch jaun-lopu baroschānas; ta-
pehz wīsa bariba preeksch firgeem un leel-lopeem laukōs rāschō-
jama. Us tāhm mās pālawām, kas mums peeder, guļ neskaitīts
wairums loti leelu akminu, ka grūtīga pāhrlaboschāna tik
pāmasam eespehjama. $\frac{3}{4}$ daķas aramas semes ir laba mahlu
seme, kur pūslīhs droschi pa-aug abholinsch un sīni, pa daķai
ari kweeshi; pēhdīgā zētortā daķa aramas semes ir weegla smilts
seme. Visas aramas semes senākā eedalīshāna 13 laukōs nau
atmesta, tapehz ka tee zaur pūslīhs taisnahm robeschābm nodalīti,
un tik zaur jaunu pāhrmehrīshānu zītādi eedalamī, kas
warbuht wehlaki notiks. Pee auglu-kārtības eegrosschānas
wājādīseja visam eepreeksch semes masu auglibas spehku un
pālawu trūkumu eewehrot. Pūse no wiseem arameem laukeem
tika preeksch labibas audsēshānas, otrā pūse preeksch baribas
audsēshānas, ganibā un par pāpuwēhm isleētota, ka tik eepreeksch
bagatu baribu un zaur to atkal bagatus mehīlus panahītu; sem-
kopibās pāhrlaboschāna jau tik zaur lopu kopschānas pāhrlabo-
schānu eespehjama. Bezā waina: pa dauds leela labibas iſſehja
us nespēhīga lauka, un pāhrleēzīgs lopu skaitis pee mas baribas,
ir wišwārak eemeslis, kapehz tik dauds fāimneezibās neteek us
preeksch. Bez-Sahtes auglu-kārtība 13 laukōs, katrs no 28
puhrāweetām, ir tāhda:

1) pāpuwe, labi ar stālla mehīleem mehīlotā; 2) rūdsī; 3)
abholina-sahle, weenreis noplauta, tad ganiba; 4) abholina
sahle, tāpat weenreis noplauta un tad ganiba; 5) ganiba; 6)
ausas; 7) pāpuwe labi ar stālla mehīleem mehīlotā, daķa no
tāhs preeksch salas baribas isleētota; 8) kweeshi; 9) us pūsi
apala labiba, us pūsi kārtupeli; 10) meeshi; 11) pāpuwe, kas
mas teek mehīlotā, pa leelakai daķai ar superfoſſatu; 12) rūdsī;
13) ausas.

Pirmā pāpuwēs daķa tapehz ar rūdseem teek apfēhta, ka
abholina sahle schīnī labaki aug ne kā starp kweeshēem, kas pa-
wārārī tik lehni attīhītās. Ausas sche labaki isdodāhs, ta-
pehz ka winas mums isdod bagatu plāhwumu, pēhdījōs gādōs

wairak ne kā 20 mehru no puhrāweetas. Abi pālujama - ahbo-
līna lauki, kopā 56 puhrāweetas, lihds schim ik gadus atnesa
zaur zaurim 400 bīrkawu jauka feena no kā 120 bīrkawas firgi
un 280 bīrkawas gowis dabuja.

Preeksch tēshā papuwēs lauka stālla mehīli wehl pīlnīgi ne-
pēeteek, un tapehz teek superfoſſats palīhgā nemīts.

Bes ween pēhdejā ausu laukā, tad ir auglu kārtība pīlnīgi
eewehrota, ka ik latram auglim ir labi preeksch-auglis dots.

Ia mehīlu-kārījums wāirojāhs, kas droschi fāgaidams, tad
pāpuwē wairak salas baribas tilks audseta, jo kād salā bariba
pee laika Julijā teek noplauta, un rugaji pēekshājīgi apstrāhdāti,
tad tas pehz tam sehtai seemas labibai nemās neskahē. Kad
salā bariba, no wiħkeem, sīneem, meescheem un ausahm stāhw
itin labi un beesi, tā ka tam wājaga buht, tad pāpuwe paleek
glūshī tīhra un īrdēna, un par bagatu baribas winnīu pāpuwē,
war tai pehz tam sehtai seemas labibai labprāht wehl weenu
pušmaisū superfoſſata kāla pēdot.

Ahbolīna lauks teek tā apfēhtīs, kā tas senāk muhīsu laik-
rākītā noteiktīs; 15 mahrī. no tāhm 3 daschādāhm ahbolīna for-
tehm, un 15 mahrī. no 3 daschādāhm sahlehm us puhrāweetu
sehjamas, tā ka ganiba tēshā gadā wehl ir loti teizama. Bes
schi spīra sehjuma zeretu mehrki nepanahē.

Labibas eenahīshānas tanīs 9 gādōs zaur zaurim nemot bija
gāndrihs 10 mehru no puhrāweetas, kweeshu, rūdsū, meeshu,
ausu un sīru, kā newar par fliktu eeuemshānu fault, kad
eewehro, ka abi pīrmee gadi 1867. un 1868. fliktu pālujī is-
dēwa un ka seme, kad Bez-Sahtes semī. fl. dibinaja, zaur zau-
rim nemot bija pūslīhs nespēhīga. Bes teem 13 laukeem, kāhdā
dīstā un kālījā wezā ganibā zaur uspēhīshānu labi baribas-lauks
no 6 puhrāweetām fāgatawots, kas ar laiku lihds 20 puhrāwee-
tām pāwārojāms. Schi seme ir melna mihišta humus-seme,
kas preeksch swīku audsīnāshānas loti derīga, un mums pēhde-
jōs gādōs 300 puhrū swīku jeb uhdens beeshu (Munkel- oder
Wasserrüben) no puhrāweetas isdēwa.

Dīshwāis inventārs pastāhvā is 18 darba-firgeem, (schē ir
gan wairak sirgu wājādīgs, tādehkā ka skoleni ari wasārā tik no
puskīstīs 8 strāhdā,) kāhdeem kumeleem, 36 gowihm, 2 bulleem,
kāhdeem 10 jaun-lopeem, 10 lihds 20 zuhīahm, un is kāhdāhm
aitāhm no Anglu fūgas. Sirgu audsīnāshāna ir tik eesfākta,
trūkst wehl labu ēhrselu. Visleelākā usmaniba teek pee leel-
lopu audsīnāshānas isleētota, un zaur to mehs jau glūshī teizā-
mus folus efam panahīshī un ihpāshī tik ween zaur to, ka
prastās Kursemes gowis ar Anglu bulleem no tīhras fūgas ap-
gāhījāhs, kuri pēhdejēe kā tēli tīka vīkti un schē usaudsīnati.
Pēena eenahīkums par gowi ir no 500 stopeem, zīk bija 1868
gadā, us 1069 stopeem 1874 gādā pāzehlees, un nahloschīs
gādōs, kā zēram, wehl augstāki pāzēlēes. Us augsteem labibas
zenneem semkopis tagad wārīs newar rehīnat, jo naudās eenem-
shānas is labibas pāhrīshānas pāwīsam loti mainahīs un sem-
kopīm nedod nefahīdas droschības. Tapehz tagad wājaga ik
latram semkopīm pehz torn zēstīes, ka winam jo leela eenemshā-

na is lopu-kopschanas, un it ihpaschi is leel-lopu-kopschanas buhtu.

Zennas par galu, peenu, sweestu, seeru un ah dahm gandrihs ar ik fakru gadu pa-augstina jahs, tapehz nau mairs jashaubahs, ka mehs schinî sñâ labai nahkotnei ejam preti un ka semkopis, kas lopu-kopschanu saprot par bagatu naudas-amotu pahrwehrst, us drosha pamata stahwehs, kurpreti tas, kas us labibas, kopschanu ween valaujahs, loti lehti friht un wifus pasaude.

Daschs semkopis gan faka, mana seme ir flikta un neder preefsch baribas-audsefchanas! Bet tas nau teesa, gandrihs ik fakra seme preefsch tam ir loti labi isleetojama; mumus ir baribas-slohdhi preefsch smagas-un weeglas semes, waijaga tik winus pascht, peeklahjigi israudst un ar teem prast apeetees.

Bet ka laimigu isweikfchanos, leelu naudas eenemfchanu zaur lopu-kopschanu panahktu, pee tam preefsch wifahm zitahm lee-tahm veeder, ka lopus ar preefku un mihlestibu kopj; ja schi mihlestiba preefsch lopu-kopschanas truhfst, tad ta ari ne-atness ne-fahdu svehtibu.

Pee semkopibas wehl war pußlihds labi weiktees, kad semkopis lauku darbus ar labeem strahdneekeem pastrahdâ, lai gan ari schè fahds wejsfakams wahrdâ pateefibu stahsta: lunga fahja mehslo lauku! tas nosihmè, kad winsch pats dauds ir laukâ, un luhko, ka wiss teek labi padarits, tad ari wiss labi aug.

(Turmal beigum)

Mineraligas, preefsch augu usturesfchanas derigas buhtes un winn pawairofchana.

Katrs kreetns strahdneeks, kaut fahdu darbu daridams, strahdâ lai winam, jeb wißmasak wina lihdzilwekeem no darama darba fahds labums nahktu; katrs luhko, ka wina swedri wißlabak tiktu atmaksati. Tas pats ir ari pee semkopja redsams. Lai noskatamees ween us aroja wihra wasarâ, ka tas sawu semi grosa un smalzina, neds laiku neds darbu taupidams, un to winsch dara weenigi tai zeribâ, ka zaur schahdu uszichtigu ap-strahdaschanu un kopschanu wina tam wairak auglus atnestu. Bet beeschi teek redsehts, ka kaut gan seme us to labako teek apstrahdata, augli gadu no gada wahjaki paleek un gandrihs darba algas ne-atmet; tad ari mairs tahs naw wehrtis apstrahdaht un swedorus par welti tehreht; wina atstahjama atmata, janogaida fahdus gadus lihds wina buhs tik taht atpuhtusees, ka warehs darbu atlhidzinaht. Bet kapehz tad seme pehz atpuhfchanahs laika fahk labakus auglus nest? Kapehz ka wina schai laikâ ir eespehjuje waijadfigas mineraligas datas pahrwehrst augeem pee-eetamâ weidâ. Semes aramâ fahrtâ, preefsch augu usturesfchanahs derigu mineral-dalu atronahs no 1—10%, reti kad wairak; winas atron, gruhti un weegli iskusdamâ weidâ. Schi wiß mehs sauzam par tihrumu bagatibu un wina teek ihsâ waj ilgâ laikâ no augeem istehreta. Weegli iskusdamas mineraligas buhtes tikai sneedis lihds 0,25%—0,02%. Ja zaur pastahwigu auglu nemfchanu weegli un gruhti iskusdamas mineral-datas teek isleetotas un winu weetâ jaunas naw wehl eespehjujchias fagatawotees, tad usnahk tas ne-augligais laiks, no kura semkopjam wißdâ wiße jarauga issargatees. Preefsch tam ir tschetri lihdseklis:

- 1) Kad seme bij masak apdshwota, tad protams arama bij dauds, bet mas araju. Zaur masu dalinu, kaut kura waldischana atrasdamahs semes apstrahdaschanu wareja semkopi istikt. Remsim par peemehru 30. datu, kuru apstrahdaja tik ilgi, kamehr wina wehl auglus nesa, bet diwidessmit dewinas trihsdesmit datas guleja meerâ. Tikai kad pirmâ dala mairs auglus nedewa, pahrgahja pa fahrtai us zitahm. Ta tad par garu laiku zaur gaisa darboschanos amata aramâ fahrtâ eekrahjahs deesgan weegli iskusdamu mineral-datu. Zahda iskusdamu mineral-datu pawairofchana muhsu laikds reti kur peelschama un us

schahdu wißi axamai fahrtai ar laiku waijaga nabagai palift, jo no ahreenes semei nekas neteek atdots. Zaur ilgu meerâ guleschanu tikai tihrumâ atrasdamahs mineral-datas teek stahdeem pee-eetamas daritas.

- 2) Teiksim ka wehlaki, kad wairs newareja no trihdesmitas datas istikt, tad fahka papuwê atstaht tik weenu trescho dalu un lai schai jo drihsak waretu derigas mineral-buhtes eekrahtees, tad nefahwa winai ar fahli apaugt, bet zaur arfchanu to gaisam pee-eetamu darija. Ari no schi lihdseklis to paschu war faziht, ko no pirma.
- 3) Istehretas mineraligas buhtes war ari atdabot, kad semes organiskas weelas pehz eespehjas teek wairotas, kuras puh-damas dauds ogles-schahbes atdala; schi tad ar daschadeem elementeem faweenodamahs padara tos lehti iskusdamus. Organiskas weelas semes paleek augu falknes un bes tam mehsli weidâ teek winai peewestas. Schi lihdseklis muhsu semkopji wehl schi baltu deenu leeto un zaur to sawu tihrumu auglibu uftura. Us fahdu laiku ari leekahs, ka seme zaur mehsloschanu dauds augligaka paleek — un ta ari teescham ir, jo mehsli weikli darbojahs, neiskusdamas mineral-datas pahrwehrst iskusdamas. Bet ar muhsu parasteem arkleem war tik nebeesu semes fahrtu grosit, un ja no schahs fahrtas, pehz ilgeem gadeem wißas barodamas buhtes no augeem iswilltas, tad ari schi lihdseklis mas derehs un buhs jarauga pehz zita.
- 4) Kad zaur preefschjeem, aramas semes auglibas usturesfchanas lihdsekleem, tihrumâs tik likdamahs semes bagatibas pawairofchana noteek un ir taisniba fakot, tik semes mah-nischana jeb wilfchana, jo schi no ahreenes gauschi mas barodamu weelu semei teek peewestas, tad zetortais lihdseklis eeksch ta pastahw, ka semei teek no ahreenes barodamas weelas peewestas, ka: guano, mergels, kaulu-milti un t. pr. un ja schahdâ fahrtâ fakra pamanita ne-augliba nowehrsta teek, tad semkopis ir us dauds gadeem apdrofchinats. Wislabakais ir kad organiskas un ne-organiskas weelas semei weenâ reisâ teek peewestas. Seme ar to semkopi ari wißlabak fateek, kas tai atdod, ko no tahs nehmis.

Krenklu Tschakas.

Biteneeka darbi Merza mehnisi.

- 1) Uhdens bitehm ir waijadfigs preefsch flahpyu remdesfchanas. Pawafari bitehm u h d e n s ir ari waijadfigs, lai fahseedeju-schu medu waretu schidru pataisht. Tadehk pee ehdeena-fulas fagatawofchana uhdens ir neeezeeschams. Seemâ, kad bites no stropa newar isskreet, winahm ne reti useet uhdens-truhkums, it ihpaschi pawafari, kad winas fahk pereht, tadehk ka tahs uhdensi ne-ekrahj un stropâ atrasdamees uhdens awoti drihs issihk. Schee awoti, neewehrojot tahs uhdena datas, kas gaisa atrodahs, atrodahs medû un tas flapjums, kas no filta gaisa isgarodams pee greesteem un seenmalahm fahrahjahs. Kad dauds uhdena datas no medus issuhd, tad winsch paleek zeets un iseet wehl fahdâ wiße filtas garainas no stropa, ta ka eeksch tahm atrasdamees uhdens stropâ tahdâs weetas, kas bitehm seemas gulâ pee-eijamas, newar fahrtrees, tad flahpes padara bites loti nemeerigas. Winas atplehjch aishwakotas medus kaninas, swesch fahseedeju-schu zeeto medu ahrâ, ka waretu tahs loti mas atrasdama uhdena datas eeksch sewim usnemt, issihch perelli, kad winahm tas jau ir, jeb neper nema, tadehk ka uhdena truhkuma dehk newar ehdeena fulu fagatawot. Waijadfiga top arween leelaka; winas fakaldejahs un dabon zaurefchana fehrgu.

- Daudsas isskreen vee wehſa, pat auſſta gaſa un negreeſchahs wairſ atpakal; zitas nomirſt turpat ſtropā. ſtrops iſmirſt ihſa laikā zaur uhdens truhkumu. — Bites uhdens truhkumu dara ſinamu zaur ahru ſtipru dwaschoschanu, kaſ drihs paleek par ruhſchanu, zaur kam winas daudſ flapjuma rada, ta la ſtropa lodſiſch fahſ ſwihſt. Winas ſametahs pee lodſina, lai waretu wiſu ſakrahjuſchhos uhdent uſlaifht. It droſchi ir uhdens truhkumis, kaſ bites pee wehſa gaſa ſkreen ahra un us ſtropa dibina guk noſweeſts ſaſeedejeſ medus. — Lai mitree twaiki foſka ne-eewelkahs, bites apwekk ſawa mahjofla eekſhpufi or gahts-waſku (Propolis); tadehſ ir labi, kaſ jauna ſtropa eekſhpufi it kreetni ar ſkaidru pernizu eefmehrē, jo ta aifkawé flapjumam foſka eewilktees. — Bet ari pee lee-lakahs uſmanibas uſeet ſhim jeb tam ſtropam ſlahpyu brefemas, un tad newaijaga kawetees uhdenti dot. Derigaka un weeglaka dſirdinachana ir ta: kaſ midus ſegu-dehlitim iſgreesch 4 zelli garu un diwi zelli platu zaurumu, us ta uſleek kaſtiti bes dibina un ar nonemamu wahku, tanī eeſeek ar uhdenti peemehrzetu ſchwammu jeb lupatini un tad uſleek labi ſegdamo wahzinu. Kad ſchwamma jeb lupatini ir ſauſi, tad wini ir no jauna japeemehrzé. Schahdu kaſtiti war ari pee prahmja-ſtropheem (Bogenſtölper) leetot, kureem tad wina us ſpuna (ſpundes) zauruma jauſleek, kur tad gar kaſtites fahneem ſchirbas ar mahlem zeeti ja-aiffmehrē.
- 2) Kad gaſſ ahra naſ wiſai auſſti, tad bites wehdina ſtropa gaſi, kaſ zaur dwaschoschanu va daudſ flappeklains ir valiſis, arween us ahru, un preeſch dwaschoschanas derigais ſlahbeklainais gaſſ welkahs pats no ſewis ſtropā eekſchā. Kamehr ſaime ſeemā netrauzeta duſſ, wina ſoti maſ dſihwibas gaſa patehrē. Kad ſtrops ſeemā ſtipri ſwihſt, pee ſeenahm un dibina eemetahs velejumi un puwekli, ta ka uſ dibina guloſchās nomiruſchās bites fahſ puht, tad ſtropā ſakrahjahs flappedams gaſſ un nu nereti, it ihyaschi kad ruđeni ſkrej-zaurumis ſoti maſ pa-taiſhiſt, dſihwibas gaſa truhkumis uſeet. Pee gaſa truhkuma bites iſkliſt va ſtropu, un atron zaur auſſtumu ſawu nahwi. Gaſa truhkumis ne-uſees, kaſ pee mihiſta laika ſtropu iſwehdina. Kad ahra gaſſ ir auſſti, tad ſtrops eeneſams wehſa iſtabā jeb pagrabā, kur ſkaidris gaſſ un tur ja-iſwehdina. Kad eespehjamis, tad no ſtropa grihdas fabirumi janoflauka un ar drahnu flapjums janoflauka.
- 3) Kad bites toſ netihrumis, kaſ par ſeemu winu eekſchās ſakrahjahs, newar wairſ eekſch ſewim ſatureht, tad winas pret ſawu eeradumu to iſlaich turpat ſtropā un zaur tam padara netihras ſtropa ſeenas, waſkus un ſewi paſchās un zitas. Schö biſchu fehrgu ſauz par zaur eefch anu. Wina zelahs zaur daudſreisigu iſtrauzeſchanu ſeemā, newefeligu medu, daudſ ne-apwahkotu, ſeemā eekſah-buſchu un eeruhguſchu, kaut ari zitadi labu medu, zaur medu apſtahwedameem ehdeeneem (kartuvelu-, eefalu-, alus, ſhruſu), kaſ tee ruđenī par ſeemas baribu tapa doti, zaur fa-auſteſchanos, pahrleeku miklumu, pahrleeku ſauſumu un heidſot zaur agru un ſtipru pereschanu. Kad biteneeks ſawas bites no ſcheem mineteem ſlimibas zehlo-neem war iſſargaht, tad wina bites reti taps ar zaureeſchanu peemekletas. Ir nu wina eefahkuſehs, tad zits nekaſ wairſ nelihds, ka laukfaſimmezziba uſſet un wairojahs, jeſahs ari winas daschdaschadas waijadſibas. Pee ſchihm peeder pirmā kahrtā mahlſlas jeb ſkunfts mehſli, bes kureem ſemkopji wairſ newar iſtikt, ja tee negrib wiſai atpakal paſikt. Bet jo leelaka waijadſiba ronahs pehſ mahlſlas mehſleem, jo leelaka wehrtē tee pajelahs tirgoſchanā, ta ka tee tagad jau ir weens no teem wiſleelakeem ſpekulazijs awoteem, if kura til lab fabrikanti, ka ari kopmani grib neween pahrtiku, bet ari bagatibu ſmeltees. Sinams, ka nekahdi ſkunfts mehſli pret wiltibu nau apdroſchinati un ka ari kopmani kahrtā ronahs wihi, kuru ſinama ſirds pee falschota ſuperpoſſata-maſa nemas ſtipraki ne-pukſt, ka pee tihru auſu maſa. Ram tahdā gadijumā ta ſlahde, to kats no galwas ſin, jo ko tad gan lehtaki veewilt, ne ka ſemneeku, kaſ ſkunfts-mehſlus tik ne reti wahrda un ahrigas iſſlatas pehſ paſiſt. Un tee ſludinajumu bari, kaſ daschās awiſes drihs jau wiſu puſi eekem, — tee ſauz un brehž: lautini, naſkat, pehrlat manu ſuperpoſſatu, tas ir wiſlabakais bet ari tas wiſlehtakais, wiſi ziti ne ſam neder un ir ſoti dahrgi. Nau maſums, kaſ ta ſauz un brehž un kaſ wiſus toſ ſpehtu ſatadhit pehſ rindas, justament ka ehrgeļu ſtabules, tad buhtu gatawas ehrgeles, no dſlās baſſes, lihds wiſaugſtako diſkantu.

wigo ſkreeschanas laiku nepalaich ne-iſſleetotu. Mahte ne-kad neſaſlimiſt ar zaureeſchanu, jo winas iſkahrnijumuſ, kaſ ka gaſcha pilite iſkatahſ, darba bites kahrigi uſlaifa. — Kad jau mineju, pret zaureeſchanu naſ ſitas nekahdas ſahles, ka tikai filta deena, kur bites war iſſkreet. Tahdā, no ſaſlimuſchā ſaimes apdiſhmoṭā ſtropā, ir ſoti nejauka ſmaka. Kad pehſ iſtihriſchanahs ir kahda filta deena, tad ſtrops jatihra zaur netihrumu noſaſchanu un ſmirdoſcho lapu iſgreeschanu, kuras pee ſkrej-zauruma atrodaħs. Kad ſaime ir ſtropā ar zilajamahm waſku kahrehm, tad ſaime jadod ſitas kahres un jaſahrzel zita ſtropā. Netihras la-pas ir jaſehrzé 1 ſtundu uhdent un tad jatihra ar mihiſtu birſti, kura arween tihra uhdent noſkalojama, it weegli un prahtigi no wiſeem netihrumeem, janoflalo tad ſkaidra uhdent, uhdens no kanninahm ja-iſleij zaur lapas weenās un otrās puſes weeglu uſſiſchanu uſ plaikſtu un tad ja-uſkar lapas ſchahweht tahdā weetā, kur gaſſ well ſtipri zauri, lai jo ahtri iſſchuhſt.

- 4) Bites mehds iſtihriſtees Merza beigās jeb Aprila eefah-kumā. Rahda kahds rihts, ka jauka filta deena buhſ un ſneegs wehl nau noſuſiſ, tad ſneegs no biſchu ſtropheem, zik taħlu ween eespehjamis, ir ja-atschkipelē un ſtropa ap-kaħrtne ar ſemi, ſmilti waſ ſemes malkas drumſlahm ja-apkaiſa, jeb ar ſalmeei janoflahi. Ja ſneegu attaħi, tad bites no ſneega ſpoſchuma apſtulbotas, noſriht ſneegā un noſalſt. Kad ari ſneegs nebuhtu, tad tomehr ſeme mehds ſchinī laikā buht ſaſaluſe jeb flapja, tapehž leelu labumu dara ſemes malka un ſalmi, jo abi ir ſoti ſlikti ſiltuma waditaji, uſ kureem war noguruſchās bites apmeſtees un atpuhſtees. Cabali ir preeſch iſtihriſchanahs ſtropu iſſlauziht no wiſeem netihrumeem, ka nomiruſcha hm bitehm, waſku drumſlahm u. z. Bites nu wiſpirms uſ-fahſ ſawu namiu poſchanu no nomiruſchahm bitehm. Bet nu winahm ar ſchō behreneeku darbu pawiſam ſlikti iſdo-dahs. Winas noſriht ar lihkeem uſ ſaſaluſhu ſemi, ne-waredamas no ſawahm naſtahm atſwabinatees, tadehſ ka nomiruſchahm biſchu nagi winu meefas eekerahs un tadehſ paleek nomiruſchahm blaſuſ par lihkeem. — ſtropi, ka ſeemas ruhmē ir bijuſchi, janoleek winu wezās weetās, jo bites pehſ ilgaſ ſeemas guſas, wehl atmin daudſ mas ſkrej-zaurumu un wezo weetū.

R. Grünhof's.

Skunſtigu mehſlu analiſe.

Tai paſchā mehřā, ka laukſaimmezziba uſſet un wairojahs, jeſahs ari winas daschdaschadas waijadſibas. Pee ſchihm peeder pirmā kahrtā mahlſlas jeb ſkunfts mehſli, bes kureem ſemkopji wairſ newar iſtikt, ja tee negrib wiſai atpakal paſikt. Bet jo leelaka waijadſiba ronahs pehſ mahlſlas mehſleem, jo leelaka wehrtē tee pajelahs tirgoſchanā, ta ka tee tagad jau ir weens no teem wiſleelakeem ſpekulazijs awoteem, if kura til lab fabrikanti, ka ari kopmani grib neween pahrtiku, bet ari bagatibu ſmeltees. Sinams, ka nekahdi ſkunfts mehſli pret wiltibu nau apdroſchinati un ka ari kopmani kahrtā ronahs wihi, kuru ſinama ſirds pee falschota ſuperpoſſata-maſa nemas ſtipraki ne-pukſt, ka pee tihru auſu maſa. Ram tahdā gadijumā ta ſlahde, to kats no galwas ſin, jo ko tad gan lehtaki veewilt, ne ka ſemneeku, kaſ ſkunfts-mehſlus tik ne reti wahrda un ahrigas iſſlatas pehſ paſiſt. Un tee ſludinajumu bari, kaſ daschās awiſes drihs jau wiſu puſi eekem, — tee ſauz un brehž: lautini, naſkat, pehrlat manu ſuperpoſſatu, tas ir wiſlabakais bet ari tas wiſlehtakais, wiſi ziti ne ſam neder un ir ſoti dahrgi. Nau maſums, kaſ ta ſauz un brehž un kaſ wiſus toſ ſpehtu ſatadhit pehſ rindas, justament ka ehrgeļu ſtabules, tad buhtu gatawas ehrgeles, no dſlās baſſes, lihds wiſaugſtako diſkantu.

Deemschehl ronahs ir wehl tagad dauds tahdu, kas bes tahdas usblauschanas nepehrk un ta tad ka siwis peererahs pee makskeres. Tadehl mehs turejam par waijadfigu, pehrnaja „Balt. Semkopja“ 11. un 12. num. gari un plaschi isskaidrot, kas pee skunstigu mehslu pirkshanas ihpaschi ja-eewehero. Ka droshko lihdseki pret krahpschanu mehs atsinam analisi, t. i. ismekleschanu zaur finatniski mahziteem vihreem, kahdas dalas kahdus mehslus atronahs, pehz lam tad kopmanis dabon apleezinatu rakstu un pehz ta sawu prezzi pahrdod. Kats virzejs fawus mehslus newar likt ismeklet, jo katra analise maksli lihds 25 rub., tadehl ir pilnigi pareissi, ka kats leelsaks kopmanis no wiseem fawem mehslleem us sawu rehlinumu tahdu analisi isgahda un tad pirzejam apgalwo, ka tahs tanu pcesihmetas mehslu buhtes (dalas) par peem. tik un tik fossora skahbes, skahpeka re., pahrdodam preze ari teesham atronahs. — Rihga atronahs pee politchnikas ihpascha analises nodala jeb ismekleschanas stanzija, kura no semkopibas professoreem teek wadita. Ko schi stanzija apleezina, to war droschi tizeht, jo professori galwo ar sawu godu un weetu pahr to leezibas rakstu, ko wina kahdam kopmanim isdod un schis atkal eeleek neween sawu godu, bet ari sawu tahlaku pastahwibu kihla, ka winsch tos mehslus pahrdod, kas analises leezibas raksta veemineti; ja winsch dara zitadi, tad pirzejem beidsama galu atleek teesiba, to krahpschanas un skahdes atlhdfinaschanas deht apsuhdset.

Zaur scho eetaissi, bet ari tik ween zaur scho, publka ir pasargata no krahpschanas.

Zik fwariga analise ir, peerahdihs schee atgadijumi:

Kahds leels superfoffata brehkiis isblahwa, ka wina superfoffata atrodotees 15—16 prozentes (t. i. us 100 mahrzinahm 15—16 mahrz.) kuhstoschas fossora skahbes, bet analise peerahdija, ka tik bija $2\frac{2}{5}$ prozentes, tadehl publka par schi superfoffatu bija us mata $6\frac{1}{4}$ reises dahrgaki maksajuse, ne ka preze bija wehrtia, ar ziteem wahrdeem: wina bija $6\frac{1}{4}$ reises pahri par prezess wehrtibu apkrahpta.

Weens zits superfoffatu suhtijums useets, kam $\frac{1}{3}$ dala bruhno smilshu klaht.

Behrn kahds semkopis pee „Balt. Semk.“ redakcijas luhds padoma, kur lai pehrl superfoffatu, us ko mehs atkal us analisi norahdijahm. Pehz ihfa laika winsch atnahk atpakał un faka ka winam kahda bode mihi un katsi eeteikts: tur efot tas wifur labakais superfoffats un pee tam loti lehts. Virzejs nu luhds, lai tam usrahda analisi. — To nedara, jo tahdas — nau, bet slawè wehl jo wairak. Beidsot winam rahda kahdu drukatu papihriti, ta efot ta analise. Virzejs schaubahs un luhds lai dod to drukato analisi roka, bet weli, jo kopmana fungus to schigli paglabà. — Sinams ka ar to andeli nebija ne kas.

Ta eet ar superfoffatu un mehs tadehl sawus pehrnos mahrdu wehl reis lasitajeem leekam pee sirds: „Sargaitees, it ka nowilla awju drehebes, no wiseem wehja fludinajuumeem un turaitees — pee analises.“

Ronahs gan wehl vihru, kam schi analises eetaise it ne buht nepatihk, jo ta lihdfinajahs gaismai, kas tumibu newar eeredset. Tomehr mehs nespahjam tizet, ka P. van Dyk fungus Rihga ari pee scheem peeder, tadehl nebuhs nepareissi, ka v. D. funga jau-nako fludinajumu schini leetä jo tuwak apluhkosim. P. v. Dyk t. fludina kahda Wahzu walodä drukata raksta, no Februara f. g., ka ahrsemes naudas wehrtiba pa 6% masinajusehs un tadehl ari skunsts mehslu dahrgaki palikuschi, bet winsch sawus mehslus, kas jau no 15 gadeem Baltija pasihstami, paspehshot arween tik lehti pahrdot, zik ween pee riiktigas (reeller) prezess eespahjams. Tas „schwindelis“, kas skunstigu mehslu andelē arween isdewigu lauku atradis un us ko

v. D. l. jau sen efot atsauzees, nemas ne-ismirstot. Tas wišjan-nakais schwindelis teekot dsihts ar tahm lepni skanoshahm, bet par nederigahm palikuschahm apleezinatahm (officielle) analisehm, kas waj nu senakos laikos no ihpaschi preeksch tam pahrwesteem labeem mehslleem isgahdata, jeb preeksch zita ne ka nederot, ka tikai preeksch ihpaschi us to sagatawotas prowes, un nu teekot isleetotas par apsegu loti wahjeem skunsts-mehsleem. Pee analises nosazishanas warot pee weenä un tahs paschas prezess daschadus prozentu skaitlus isleetot, ka kuru reis tahs, nemahziteem laudim tik lehti nepasihstamas, mehslu dalas schahda waj tahda sakara stahwot. Jau senak winsch, pr. v. D. l., efot usrahdijis, ka tahda aprehkinaschana teekot par lihdseki pee apmahnishchanahm isleetota; winsch pee kodi in a, lai no schi jaunas modeschwindela blehnahm sargajotees ic.

Zik mums sinams, tad Widsemes un Kursemes gubernäas ta weeniga weeta, kur apleezinatus (officielle) analises rakstus pahr skunsts-mehsleem isdod, ir Rihgas politchnikas lehmijas stanzija, tadehl tad negribosham jadomä, waj v. D. funga pahrmeschanas warbuht ari us schihs stanzijas leezibas raksteem nesihmejahs. Mehs efam pahrliezinati, ka Rihgas stanzijas direktija, ja ta fewi turehs ajsnemtu, waijadfiga laikä un weetä atbildehs, tomehr mums leekabs buht waijadfigs, ka ta ari muhsu zeen. lasitajus ne-atstahj schaubischana. Zeredami, ka wina schi ar mums buhs weenä domä, mehs Rihgas politchnikas lehmijas stanziju usaizinam, drihsumä muhsu lapä labprahrti iskaidrot:

- 1) Kahda mehrte apleezinatahm (officielle) analisehm pawi-sam ir tirgoschanä?
- 2) Kahda vihse preeksch analisehm teek prowes nonemtas?
- 3) Waj publikai (mehslu pirzejem) zaur apleezinatahm analisehm ustiziba un droschiba ir apgalwota, jeb
- 4) waj warbuht ir zits kahds labaks lihdseklis pret netaisnibahm pee skunsts-mehslu pirkshanas?

Wispahriga dala.

Pehdigä atbilde Krenku Ja fungam.*)

Zeen. Krenkla t.! Us Juhfu atbildi eeksch „Balt. Semk.“ manim Jums pahris wahrdu ja-ateiz:

- 1) Oglu wesela = oglu weela, ko kats, kam olu baltuma fastahwums pasihstams, drihsii nopratihs.
- 2) Esmu ar Jums weenä prahcis, ka pelite buhtu nosprahguse, kad wina ilgaku laiku buhtu balonē palikuse, bet tas buhtu notiziis tikai tamdehl, ka zaur peles elposchahu skahbekla pulks buhtu arween masinajees un oglu skahbes pulks wairojees, lihds kamehr tikai wehl 4% skahbekla buhtu atlukuscas. Bet tahda gahsu maišijumä, kurä atronahs tikai 4% skahbekla, dsihwneeki wairs ne-

* Dachu eemeflu deht nokawets.

war dīhwot. — Par skahbekli runadams es Jums tē waru kahdu labu, mehrā leekamu padomu dot: „Kad Juhš par kahdu leetu nahkamōs laikōs gribheet ko rakstiht, tad eepasihstatees wiśpapreeksch ar jaunakeem ispehtijumeem un ne-aissahweet wezu-wezos, kuri no sinatnekeem jau sen ir atmetti, kā Juhš to p. peem. ar prof. Schmidta ispehtijumeem un isteikumeem dareet. Is wisa Juhſu raksta war maniht, ka Jums kahds wezs isdewums no Schmidta kihmijas mahzibas - grahmatas ir rokās bijis, jo es pats preeksch 1½ gadeem pee prof. Schmidta, kas tagad mehl Tehrpatas gaiju ee-elpo, esmu preekschlaishanas par kihmiju klausijees, un tamdeht Jums waru teikt, ka winsch tagad skahbekli par neskahdigu gahsu tur. To paschū Juhš ari atradiiset isteiktu wiśjaunakajā grahmata, kurā par schō leetu ir rakstis, proti eeksch Gorup-Besanez, Lehrbuch der Chemie, Bd. III. (isnahzis rudenī 1875.), pag. 789, kur schahds teikums stahw: „Auch haben Regnault und Reiset, sowie W. Müller“) beobachtet, daß das Athmen in reinem Sauerstoff gerade so vor sich geht, wie in gewöhnlicher atmosphärischer Luft, ohne daß die Versuchsthiere irgend welche besondere Erscheinungen darboten, während in neurer Zeit Demarquay und Léconte bei Hunden, nach Einathmung größerer Mengen reinen Sauerstoffs, großere Lebhaftigkeit und vermehrten Appetit wahrzunehmen glaubten“. — Skaidrā uhdens weelā (uhdens radi Krenkli) ari tikai tamdeht newaram dīhwot, ka mehs bes skahbekla nemas newaram istikt: bet positiwi skahdiga uhdens weela naw, jo zitadi mehs newaretum winu til leelā mehrā ee-elpot (ihds 60 un wairak %).

- 3) Manim Jums jaatgahdina, ka es nekur ne-esmu teizis, ka wifas muhsu meefas fastahw tikai iſ oglu weelas un uhdens weelas: no manis peewesta olu baltuma analise manā pirmajā atbildē tam jau pretim stahwet. Scho Jums ari jau zeen. ahrsta kungs ir teizis, bet, kā rādhahs, Juhš to negribeet atsicht. Es arween tikai esmu to aissahwejis un ari tagad wehl aissahwu, ka muhsu meefā neweenas weelas naw, kurā oglu weela un uhdens weela truhkst. — Es tāpat nekur ne-esmu isteizis, ka ne-kristaliga weela newax jauktu buht. Es esmu tikai fazijis, ka tee nosihmejumi „nekristaligs“ un „jauktis“ ja-isschir weens no otrā, abi nenosihmē weenu un to paschū ihpaschibū. Waj Juhš tahdu wahrdū-pahrgrosishanu no Juhſu puſes ari nefauzeet par „raknoschanu pehz kluhdahm“?

Ka Juhſu issauzeens: „Deews fin, ko gan kihmiki par diwi elementu meefas fastahwu un fisiologi par Tehrpatas skahbekli neitektu!“ Loti jozigī isklausahs, Juhš laikam paschi neleegfeet. —

No manas puſes schis ir tas pehdigais raksts schini strihdās-leetā: ja Juhš wehl pee sawahm wezahm, no ziteem sen atmetahm domahm turpmāk gribreet palikt, tad es Jums newaru līhdseht.

Tehrpata,
janvari 1876.

Dihriku Arturs,
stud. med.

Skolas nodala.

„Latwū ortografijsas leetā.“

Par ko gan muhsu deenās wairak strihdahs, ne kā par ortografijs? Wai nebija ko laxot, lamehr dubultneekus uswareja (kas tak pawisam isnihzinati nau, bet kureem daschā labā laktinā waras deesgan; jo kātris finahs grahmatu ar wirsrauktu „Zella wad-dons“). Ko tad nu nabaga dubultneeku aibildnis lai faka, kad ari nemahs muhsu mihlo garo „h.“ kas mumās til ilguš gadus, no tehwo

tehwa laikeem uszichtigi kālpojis, kad to nu besgodigi nemahs program dīht, „grāvī sveest.“ Wai tad gan kluſeht? Teesa gan! Zits atkal gribedams grib „c“ aiskarot, un „sch“ weetā „sh“ rakstiht; garo „f“ wairas ne-eeredsedams ihfo „s“ wina weetā līkt. Atkal zits grib latīnu hurtus Latwju walodai usspēest; zits raksta Bielensteina, zits Beesbarscha ortografiju. Un tā tas eet juku jukam. — Zil daschā skolotaju favulzē skolmeisteri sagahjuschi ap melno tāhpeli, strihdahs un strihdahs par ortografiju. Weens sawu ortografiju iſſkaidrodams faka, ka garo „h“ atmet; ziti pretim: strihdahs un strihdahs. Beigās ziti gan meerā buhšhoti folahs, lai til peerahda, kā tad iſſchirkshot „tas“ un „tahs“, „wahra“ un „wara“, „liſi“ un „Lihsi“. Te weens reis eesauzahs, krihtu rokā nemdams: „nu finu! redseet: strihpina “! strihpinas waijaga wilkt: „tas“ un „tās“, „wara“ un „wāra“. —

Ari „Skolas“ 4. num. atronam raksteenu vahr ortografiju. Ihpaschi eewehrojams buhtu ūchis raksteens sawas gramatikas deht; jo winsch rahda, kā no „Latwīs“ plurāla genitiws, „Latwū“ (laikam tad ari „burwīs“ „burwū“, „mehnētīs“ „mehnēfu“, „Leitis“ „Leitu“, „Wahzeitis“ „Wahzeetu“, tā pat kā „weesīs“ „weesu“, „putnīs“ „putnu.“) Buhtu wehlams, kad zeen. Sp. l. pirmā un otrā dekklināzijā dīslaki eeskatitos (Biel. gram. § 145 un 157). Zeen. Sp. l. raksta, kā runā, usflawedams tos, kas tāpat dara, un issaka firsnigu wehleschanos, ka wina preekschihmei sekotu. Kad zitas tautas tā daritu, kā muhsu Sp. l. grib Latweeschus darofchus, zil tad buhtu paſaulē walodu! Kura un kahda buhtu Wahzu waloda, kad Ungareets, Bohemeets, Berlineets rakstītu kātris sawu isloksni (kā wini runā)! Laikam zeen. Sp. l. nemas nebuhs eewehrojīs, ka Baltijā skaidraki Wahzu walodu runā, kā ne kā. Kad Dundse-neeks, Augschsemneeks rakstītu, kā runā, Abawneekam buhtu wina rakstīshana nesaprota. Nē, kātrai tautai sawu isloksnu, kātrai sawa rakstīshanas waloda. Kad Juhš, zeen. Sp. l. runatut muhsu rakstīshanas walodu, tad gan Juhſu teizeens buhtu pareisīgs, bet, kā is Juhſu rakstījuma redsams, ta tas wiſ newaid.

(Turpmās wehl.)

Sinas.

A. Mudeles si nas.

Pehz ilgala laika mehs atkal waram pasinot, ka zennas par rudseem un meescheem sahā zeltees. Cesahkumā gan wehl mas, bet tak drošha zeliba, ka ar kugoschanas eesahkumu ūchini finā tirgotajeem un semkopjeem atnahks isdewigaks laiks. Schinis deenās ari Rīhgā pehz rudseem bijuse leelaka prāfīshana un turpat pahrdoti kādi 120,000 pudi rūdsu, zaur ko rūdsu ihpaschneeki par sawu prezī tuhlit sahkuhi augstakas zennas prāfit. Turpreti zennas par zitu labibū stahw us weetas un par lineem maſinajuschahs.

Schim brihscham mākſā:	
par mehru rūdsu (120 mahrz.)	225 kap.
" " meeschu (105 mahrz.)	220 "
" " ausu (75 mahrz.)	135 "
" " kweeschu (128 mahrz.)	310 "
" " balto ūrnu	325 "
" " peleko ūrnu	250—260 "
" " yudu (40 m.) abholika ūhlu	600 "
" " birkawu ūnu, krona	50—55 rub.
" " muzu ūlku	15—16 "
" " birkawu sahls	675 kap.
" " rūdsu milteem (100 mahrz.)	210 "
" " kweeschu milteem (100 mahrz., I. sortes)	380—400 "
" " podu (20 mahrz.) tabaka	160—180 "
" " ūweesta	500—550 "

B. Naudas papihru zennas.

I. 5%	Kreewu premijas aisleen	215	rub.
II. 5%	" Rihgas komerz-bankaš akzijas	210	rub.
"	Rihgas-Dinaburgas dī. zeta akzijas	158	rub.
"	Baltijas dī. zeta akzijas	134	"
"	87 ³ / ₄	"	
5%	infkripzijas 5. aisleen	87 ³ / ₄	"
5%	walstīs-bankaš biletēs, I. isdōsch	99 ¹ / ₂	"
"	Rewales andeles bankas akzijas	100	"
"	4%	90	"
"	Widsemes fandbriefes, usſakamas	98 ³ / ₄	"
"	neussakamas	98 ¹ / ₂	"
4 ¹ / ₂ %"	Kursemes fandbriefes, usſakamas	99	"
"	neussakamas	99	"
5%	Rihgas "Jelgawaš" dselszeta akzijas	115	"

C. Terminu-kalenders.

30. Merži f. g. no Ventspils magistrata tiks ķemniža grunts-gabali uhtrupē pahrdoti.

26. Merži f. g. Jaun-Sabates meesta polizeja wairak-folishanā pahrdos seglineeka Apsche dašchadu mantibū.

12. un 16. Aprīlī f. g. Bauskas pils-muisčas pagasta tee-ſa pahrdos uhtrupē Bauskas pils-muisčas Krone inventaru, ihpaschi: leel-lopus, dašchadu labibu, dedzinamu malku un wiſas faimneebas leetas.

17. Merži f. g. Bihnschenkes Igaunu mahjās taps gowis, teles un teli wairak-folitajeem uhtrupē pahrdoti.

16. Merži f. g. taps vee Nurmuſčas pagasta waldibas 1000 mehri rudsū iſ magſines maſakās dalās no 5 un wairak mehreem wairak-folishanā pahrdoti.

24. Merži f. g. vee Seekhautes pagasta waldishanas (Aiputes apriaki) pahrdos ubtrupē 50 mehrus magaſines rudsū.

D. Daſchadas ſinas.

Mihlais Semkovi!

Lai gan Tu wehl til ihju laiku muhs ar Taweeim padomeem un pamahzishchanahm apmeklē, tad Tu mums tak eſi drihs mihlsch un uſtizams draugs palizis, ka ne buht nefschaubamees. Tew talab muhsu preekus, ka behdas un truhkumus pasinot, ſinadams, ka daliti preeki ir dubulti preeki un dalitas behdas tik pus behdas. — Ari Tew gribam daschu buhſchanu, ko Tu ſchē ſtaigadams buhſi par ehrmigu atradis, iſſkaidrot.

Viſu pirms Tew jaſina, ka tas ſliktais zelſch, va ko Tu ag- raki ſtaigaji, ſchoreis newed viſ, ka P. L. ſaka, us Kurbu walſti, bet ir muhsu bijuſchais muisčas zelſch. Lai tas nebuhtu jabrugē, tad pahrzehlahm muisču us labaku zelu. — Un bes ſchi mums wehl ir 2 brangi zeli, no kureem 1 us juhru pehz rengēm un weens us — rihta ſeemeli wed. — Pagastā eenahžis Tu buhſi jau dauds brihnojees, kapehz Tawi fwahrki tik neschehligi eloti un taukoti teek un tas no zilwekeem, kaſ Tew gluschi nepaſiſtami. Nu, Tew tas gan mas ſlahdeiſ; — Tawi fwahrki bij ſipri, bet Tawa beedra „Balt. W.“ vehrnajeem plahneem fwahrzineem ir daschreis gan breeſmigi ſlahjees, ka tik ſkandās tas ſawu gala mehrki aiffneedſa.) — Tu buhſi ari domigi pehz muhsu pagasta un ſkolas nama apſkatijees. — Preeksch to buhwes mums nau naudas un waſas, — jo to eekraktu naudu gribejahm droſchi uſglabat un noſirkahm tapehz par to naudas ſkapi un nu ta droſcha, jo kaſ tad nu ſags tuſku ſkapi?! — Ari mums iſtruht ſkaſas preeksch paſchu waijadsibahm; bija ja buhwē ſkapehtai maſs prieſts behrkambarits par 1000 rubl, un wairak. Te atkal jadſen baſnizas materijals. Tu prieſti, kapehz tik ahtri, jo wehl nau 8 gadi, lamehr mums Rihgas Rahte paſihdejā vee jaunas muhra baſnizas tik. — Nu laikam ta waina, ka jauna- kds laikds laika ſobs ahtraki un zeſchaki grauſch un netaupa pat ſwehtus Deewa namus, ka tee kopā gahſchahs. Walſtehlu truh-

kums muhs nekawē behrnus ſkolot un lai nebuhtu nekahds walo- du ſtrihdis zehlees, tad uſmelejahm ſkolotaju, kaſ tik latwiſki ween prot un ari pats druku ſkolā gahjis. Daſhi nemeerneeki nu gan aurd, ka ſkolotaja rakſt gruhti ſalaſams eſot, taf tas jau ſoti brangi, behrni war tuhdaſ no maſatnes apraſt, katu lekſati par burtu uſſkatit. — Ar teek muhsu behrni rehkinat mahziti un jau pa pahra ſeemahm pee atnuſchanas rehkinā tikuſchi. Geografiju mahzit turam par ſkahdigū, jo kapehz gan jau maſeem behrneem eeteikt, ka wehl aii muhsu robeschahm ari pagasti un ſaudis atronahs, tee jau tā daudis aifklengerē un pagastam tik waretu zilweku truhkums un dahrgas kalpu lonas zeltees. — Ja Tewim warbuht muhsu ſkolotajs tāpat, ka manim ar eeteikt gri- betu, ka muhsu ſemes lode ſtahw un ſaule ap to greeſchahs un ſtaigā, tad nedomā tuhlin, ka tas vee Berlines Knaaka mahzi- taja ſkolā gahjis. Kaut gan tas pahtarūs prot un mahza, tad nevrot tas tak Wahzu walodu un nolausa ſawu puſmuhs- ſha prahtinu Wahzu rakſtus mahzidamees, kaſ tam ka walſts ſkrihweram pee zirkuleru norakſtischanas ſoti leeti deretu, jo tad nebuhtu tam pa nahburgeem apkahrt pehz norakſtitaja jamekļe, jeb paſcham teefu rakſtu wahrdi pakal jaſiħmē (jazeikina), kaſ tad ar daſchreis it jozigi iſdodahs. — Zeru, ka wiſch tam noſauku- mam „prahſtſch“ nepretoſees, jo teefcham, kad tas ar ſawu „wahrda brahliti“ krogus glahſe butſchovahs, kaſ, muhsu ſtarpa teikts, ne reti attrahpahs, tam prahſtſch tik maſiſch ſawelkahs, ka to ir ee- un ſa-ſklatit newar. Tā ka muhſejee laikrafſtus un awiſes nelāſa un tak ne ſakrs dabon Tawus fwahrkuſ ſehret un tā ſawu ſinkahribu apmeerinat, tad mums ir eetaiſiſuehs mah- tiſchu (matſiſku) paſte, kaſ tad telegraſa ahtrumā wiſu apga- bala „ſchlandalu kroniku“ bes malkas apwehſti. Kā wiſas ſiu- nesajas, tā ar ſchahs ne reti ar zensiuri ſadurahs, ko muhsu pa- gasta teefu, kaſ ſchahs eeriktes labumu wehl naw aſinuſi, mehdſ ar ſvehziſu roku waldit. Tak tahn ir ſche labs lihdſeklis, ko Tu mihlais „B. S.“ leetot neſpehji, tas ir tſchuhkſteſchana ſem 4 azihm, kaſ tahn daſchahrt gandrihs wairak mehneshus pa wiſu pagastu tſchuhkſtet lauj, pirms tiktū pee atbiſdeſchanas wiſtas. — Teaters un weefiſgs waſars mums ari ja ne zitadi, tak pehz wahrda paſiſtams. Šwehtdeenaſ un laikmetu wa- ſarōs, ari luhgſchanas deenā, ſapulzejamees krogā, kur tad muhsu jaunekli un jaunekles, puſeni un meitenes it preezigi vee tſchigu ſlanas lez un deij, no ſaldā ſchelkina un ſuhrā bairiſcha eefahrkuſchi ſlaufahs un lehkā, ka Israela behrni ap ſelta ſelu. — Ja Tew ari, mihlais „Semkopi“, ſchahduſ wezlaiku preekuſ uſſkatot, no puhtas uſnahktu, tad luhdſams ne no puhtees ziteem redſot, jo tad wiſi Tewim drihs neweena ſaba mata neat- ſtahtu. Tā nu ir muhsu ſadibwe, un nu naht ween droſchi, warbuht ka tee Tawus fwahrkuſ wairs tā negehrehſ un ne rai- bos, un paſtahſti wiſeem wehl, ka ſchi ſakſteens neweena ne- aisker, ka tik to, kaſ pats kerahs un peekodini ari ſejeram uſma- nitees, ka tas laikdu burtu vee mana paraſta nepaſahrmihtu, jo zitadi waretu daſch welti pehz manim ſawu prahſtinu lauſit.

Waſlawoſ,

Taws

Duhdele.

Eſis.

Ja Bauskas apgabala. Lambertu muisčas „dſeedataji“ 8. Februari Žaunes mahjās notureja weefiſas waſarū ar teateri un danzoſchanu. Israhdija it patihkami to lugu „Dihwaina preziba“. Weefu bija deegſan un wiſs gahja it jauki. Paſra- kās eenahſchanas noſajitas preeksch Lambertu m. baſnizas ehrge- lehm. — Ihvashu atſihſchanu pelna dſeedataji, kuri no taht ſeetelas ſkolotaja waditi ihſa laikā labus ſotus paſpehruſchi, un lai wiſeem ari, tāpat ka ſaſcheem ziteem, naidneku netruhkt, tad tomehr to draugu ir pahr pahrim wairak; tadeht wiſeem pilns eemeſls, pa uſſakto labo zelu droſchi un preezigi projam ſtaigah. — Minetais waſars daſcham labam, ihpaschi ari ma- nim, paſiks jaukā atminā un wehletoſ, ka nahkoſchā reiſe apla- tejee kaimini zaur laikrafteem tikt ūſmanigi dariti, kad atkal tāhdu weefigu waſaru nodomā iſrihlot.

Rahds weefiſ.

*) Ne wiſ ſour redakſijas wainu „Balt. Wehſteiſim“ vehrn bija ſoti plahns vavibes, ka ja ſau ſenai vate minējuſe. Turnelli ſhogad it to preezatees par „Balt. W.“ Red.

Is Nauditeescheem. Klau, klau kahds lustigs wehjinsch
ahrā gar koleem kaitejahs; upites, sawu smagu slogu pahrmah-
rejusches, jo preezigi burbulodamas sawus uhdenus us leiju met;
zihrluls gaisdös tralina; faulite dauds mihiigaki zaur logu kihle-
jahs, klahrt, klahrt — pawasaris! Ak tu pawasaris, tu burwigi-
koschais jauneklis, tu daschadu juhsmu un preeku dahnwatajs, tu
katru firdi tatschu augschup trauz! Newar buht tahda firds, ko
pawasaris nemas ne-aiflustinatu; newar buht neweena tahda,
kaut ari lihds schim tumschäs neezibäs buhtu tinusees, kas tagad
augstaki nepazeltos un sawu zilwezigu wehrtibu wairak ne-éeweh-
rotu, lai pehz sawa ita hwokla wisai zilwezei derigaka taptu.

„Nemilot mums „Latvijas“ pawašaris preekschā stahjahs...
Ak sveika, sveika tu lolota! Ari tewi dīshwiba jau redsama;
tawa gara straumes jo wairak jau pahrpleschahs, vanihkušhas fir-
dis spirdžinadamas un eevreezinadamas. Taws augstais Rungis
un Keijsars, taws schehlfirdigais sargatajs un aissstahwetajs, ir
arweenu jo wairaktamus flogus atbihdijis; ar labprahhtibu winsch-
skatahs us tawu attihstischanos. Nesnaudi tik pate mairs, fini-
tik sawus spēhluš un teesibas peederigi stiprinat un isleot,
tad tewim us preekshu jauki laiki buhs, tad tu sawā gaismā
preezasees, tad wiſi „melni jodi“ gaischumā pa dauds melni buhs,
kaunesees un sargasees temim preekshā rāhditees!

Zeen. laſitaji nelaunoſees, ka no ſawa temata bijahm drusku nogreeſuschees; gribejahm tikai no muhſu puſes ko pawehſtit. Mumſ nau wiſ daudſ ko no jauna paſtahtit; bet to waram teift, ka pee mumſ wiſpahriga weenprahiba peemahjo, ihyaschi ſkolas leetäſ. Mumſ wehl nau lihdſ ſchim ſawa ſkolas nama. Agrakee daschi muhſu pag. walditaji bij ſoti maſ, waj neka gaſ ſkolas buhſchanu ruhpejuſchees; kur ſahds graſits preeſch ſkolas buhwes buhlu warej's atlittees, nau to krahjuſchi, bet ijinhi- zinajuſchi. Tagadeja pag. waldiba uſ otru reiſi ſawā amata palikuſi, ir dandi preeſch tahs leetas puhlejuſees; pee kam ari muhſu pag. weetneeku weenprahiba ir peeminama. Ja tas Wi- ſunolehniejs mumſ atwehlehs, tad mehs 1877. gadā wareſim ar preeļu katram ſwefchineekam uſ koſchi gresnodamu namu pa- rahdit: „tas ir muhſu ſkolas namās.“ Muhſu pagastis nau leels, ſtaſtahwoſchs no tikai 42 ſaimneekeem, bet wiſi ar preeļu ir neſu- ſchi un wehl grib nest toſ wajadfigus upurus: kad tikai mumſ paſcheem „ſawa ſkola“ buhlu. Kaut gan mumſ lihdſ ſchim nau ſkolas bijuſchas, tad tomehr muhſu jaunajā pa-audſe daschs un dascha ir ſkolas mahzibas it kreetni baudjuſchi. Ari pee mumſ peemahjo tahs juhſmas, ko par „zenteeneem“ noſauz, raudſit uſ „augſtakū attihſibas ſtahwoſki“ — ko gan ſahds laikraſte par „jaunahs modeſ walodu“ mumſ grib eebilſt, bet kaſ tafchukatram weſela prahta zilwekam ir dahrgs — paželtees un ziteem wairak iſglihtoteem pagasteem drihſtet lihdſahſch noſtahtees. Jaunā gadā pee mumſ ir masa laiſchanas beedriba dibinajusees; eefahkot gan tikai ar wiſeem iſnahldameem latv. laikraſteem un lahdahm grahmatahm, bet zerejam, ka turpmak ſchis muhſu ſee- diņſch wiſ nenosals. — Muhſu pag. waldiba, kaſ ſawā amata ſtahjotees leelas juſchanas preeſchā atrada un daudſ bij ahrvuſe jakaro, warehs joprojam, ſawas dariſchanas kahrtigi eetaiſi- juſi, daudſ wairak eekſchligi preeſch ſawa pagasta labklahſcha- nahs puhletees. Pag. wezakais, preezadamees par augſham minetu weenprahiba, kahdas ſapulzes atklahſchanas runā ari ſchos wahrdus iſſazija: un no tahs otras (pretineeku) puſes es zereschu, ka tee ſapulzes leelakahs daſas wehleſchanos redſedami wairs nepretoſees un ſchkeſchanas partiju ſawā wiđu neſtutehs, bet parahdihs, ka ari wiſeem pagasta labklahſchanahs ruhp. Pro- tamſ, ka ari pee mumſ ir kahdi wihrini, kaſ wehl ka ehnā grahb- ſtahs; bet ſahk jau ari no ſaweeem — darbeem kaunetees un ir ſew taifijschees ſaka paſtalas.

Skolotaju sapulzes leetā Dobelē. Schihs lapas № 4. at-
ronahs raksteens pahr skolotaju sapulzi Dobeles ehrgelneekā
mahjā 7. un 8. Janvarī ūh. g.. kurā kahds zeen. rakstītājs pahr
leetu paschu foti mai wehsti, bet jo wairak ar karstīrdibū pahr
Bertrama Kahrta f. atstahdischanu no minetahs sapulzes raksta.

Ka sinā Bertrama k., ne-usnemischanā sapulzē stahweja, to ne-sinu, jo nebiju pee wina atstahdischanas klaht; bet to gan labi sinu fo esma runajis, un loti pukojos vahr zeen. rakstitaju, kas grib man teikumu usteupt: it kā es buhtu gaismas leetu wišleela-kais eenaidneeks un tā ari Bertrama k. — Ta leeta ir tā: Otrā deenā kad sapulzes darbi bija nobeigti, tad wehl Behting k. no Jelawas lajja preekschā Bertrama Kahrķa k. rakstu iš Zelgawas wahzu awisehm № 12. p. g., kur iſzehlahs aſi strihdini par un pret rakstu, bet es nemās tai strihdinā preeksch wīſa s f a p u l z e s nemaissjos; biju tikai kluſs klausītajs un beidzot us pahri draugeem ar wiſu lehnibū fajiju: „Das naw pareiſi ka Bertrama k. nemahs muhsu konferenzen p a h r l a b o t, eekam naw labako zelu uſrah-dijis.” Tahdā sinā esmu runajis un ne tik bahrgi, kā zeen. rakstitajs īno.

J. Spieß,

Ilpes-muisdas ffolotajš.

Pēhterburga 1. Merži notika 2. 5% premiju aiseeneschanaas
išloeseschana un leelakee winesti ir uš schahdeem numureem krituschi:

200,000 rubl. usf № 7923—42, 75,000 rubl. usf № 11314—7,
40,000 rubl. usf № 4297—11 un 25,000 rubl. usf № 9057—26.

3 win. à 10,000 rubl. us №№ 18725—4, 19319—22, 6085—3.
5 winesti à 8000 rubl. us № № 4115—21, 13743—14,

7416-17, 7910-49, 7289-11

8 wineſſi á 5000 rubl. uſ № № 6984—48, 11519—22,
10882—22, 16926—27, 3108—3, 13761—15, 1022—24,
16257—31.

20 wineſti á 1000 rubl. uſ № № 12974—41, 10667—26,
11612—22, 11162—35, 12135—41, 1647—48, 18853—20,
12569—11, 17010—15, 6103—47, 8688—12, 11029—23,
296—37, 14308—20, 559—30, 2166—48, 6693—4, 13814
—18, 539—18, 13968—14.

Jelgawā 1. Merži tika Leel-upes tilts isnemts, jo uhdens ar-
ween wairak zehlahs un 5. Merži bija pahr saweem kraasteem pa-
zehlees. Ledus tagad gandrihs jau isgahjis.

Upes-muischhas weesibas-wakara leetä (ſ. „B. S.“ 9. num.)
 mums peenahk wehl kahda ſina, pebz kuras B. k. ta runa ne-efot
 wiſ jaufka jeb laweta. Ta tad ſchinī leetä pahr kawelkoom un
 lihdſekeeem walda daschadas domas! Turklaht teek ar ihpaschu
 zeenischau un pateizibu veeminets, ka Upesmuſchhas leemahte
 preelsch min. weesibas wakara iſrihkoſchanas wiſadi peepalihdſe-
 juſe, par muſiki aismalſadama, kafeju un tehju weeſeem vaſneeg-
 dama re. Ir mehs ſcho ſinu laſijam ar preezigu un pateizigu ſirdi.

Afbildes

B. R. — **R.** Kä redseet, Juhsu raksts ir eeweherots. Wisu usnemt
mums nebij eespehjams. Diletantus un winu spehleschann, teatri un weesibas
wakarus us laukeem nebuhs wifai mogiht ar platschahn kritikahm un gareem ap-
raksteem. Nebuhs peemirst, ka wiss tas sühmejabs us kahdas masakas fabee-
dribas jeb sonahschanas vahrlaboteem vreekeem un jo derigu laika palawelli,
bet ne us wispaehrigeem attihstischanas soleem. Kamehr schee ar pilnu teesibu
klajds rakstsds weetu atrod, tamehr winus nebuhs pee leela swana peekahrt un
ta falot vashu mahju sadischi pa wisu pashauli isswanit. Peeleek, kad peemin,
ka tur un tur tas un tas notizis un tik kahds ihpats, eeweherots notikums lai
nahk klajds vahrspreeschana, bet jofargajahs. ka mehs knapi eeweherotsjamahm
leetahm vahrlieeki leelu swaru yeeschirkdamai ajs tschaumalas nepeemirstam kodolu.
Teatera spehleschana, zik pilnigi jeb nevilnigi ta us laukeem war notikt, un
weesibas wakari un balles nau wis vate gara attihstischanas, bet tahs
augli, tabs speegelis, kur kauschi dsihwe atspihd.

A. L. — P. Nelaunojatees, ka Inhfu pefsuhitjumu til ahtri nesphejam illeetot. Peenahs reisa pec wiseem, bet ar laiku. Daschas leetas ir loti nelawejamas un tomeht aij ruhmes truhkuma tahdu tam brihschan ja-attahda atpokal. To eet ari redakzijai paschai, ka par peem, or to garo rafstu paehr mahju pirkshamu Balt. gubernas, kas gan loti waisadisgs, bet tomeht, lai gan jau labi sen qataws, us tahdu laiku bija janokawé.

P. G. — **P.** Ar pateizibu fanehmahm un drihs isspildisim; mehgis nañsim ari wezeni peedabot.

W. R. I. — Kavebz Juhs pāslēpījatees? Juhsu loti derigos padomus jauskā mahtes walodā šķoreis gan ari bes pilna wahrda īseletošim, bet gaidam drihsūmā Juhsu pilnu adresi, bes ka redakcija pēbz likuma ne ko newar ujsnemt.

Bergf-a. S-m. Pateizamees. Bahr fo min. leetu mehs ar Tums wehletos, zilc ahtri spehjams. aprunatees.

Afbildschais redaktors un ijdeweis: G. Mather's

Sludinajumi.

Krona Wirzawas fawstarvīgas
kredites beedriba.

Kasseis: Wahren.

Katram, kas grīb eestahētes beedribā, ja-eemalīkā 1 rublis
preeksh pamata-kapitala un 10 lapeikas ik mehneschus
preeksh darīšanas-kapitala. Vaka eemalīkā ar wairak us
reisi preeksh darīšanas-kapitala un kas 25 rubli eelēt,
tam mehnescha malkas beidsahs. Pee ištafhanas no bee-
dribas dabubn atpakač to, kas eemalīkās vrecksh darī-
šanas-kapitala.

Direkzija.

!Augsta laime!
Weidenberga Jahna E.

Lihvens-Behesē var uzsītīgu un pastabwigū zīmīshāns
pret wehschēm un nejehgu-baru.

— es ū. — da ū. — da G. — da ū. — da ū.
— da R. — da ū. — na ū. — na ū. — ra G.

Glejas pagasta valdiba (Dobele apriņķi) dara finamu,
ka pee fohls pagasta valdibas 30. Merži f. g. pulks
10. no rihtā, uhtrupe masās dāķas tīls pahrdoti

600 mehri rūdju

is magastnes.

Gleja, 6. Merži 1876.

(Nr. 102.) Pag. wez.: J. Schlesfer.
(S. W.) Skrihv.: J. J. Haase.

Wihnschenkes Igaunu mājās tāps 17. Meržā f. g.
goviš, teles un teki wairak folitajeem uhtrupe pahrdoti.
Wihnschenkes pag. teesā, 27. Februar 1876.

(Nr. 13.) Preekshfeldetajs: W. Knuble † † †
(S. W.) Leesās skrihv.: W. Stobbe.

Uhtrupe.

29. Merži f. g. tīls Jaunpils (Neuenburg) ma-
sājā muisčā Lewestē, wairak-folishāns pret skai-
du māsfu pahrdoti, sīrgi, goviš un teles no
(Holandeeshu fugas).

Arendators: J. Weinbergs.

Uhtrupe.

Kirbīschu muisčā pee Limbascheem, Walmeeras aprīnķi
tāps pīmdēnā 12. Aprili f. g. pulks 10. preeksh pus-
deenas labas peena-goviš un darba-sīrgi, 4 ka-
reets-sīrgi, sīrgu-leetas, wahgi, semkopibas-
rikhi un daschadas zītas leetas, wairakfolitajeem pret tu-
līta aismalīku pahrdotās.

us renti isdota.

Klahtakās finas pee „Balt. Semkopja“ redakzijas.

Krogu un semes isrenteschana.

Leel-Sefawas muisčas valdīšana isdod us renti tu-
reenes krogus, kā ihsafti Mahlu krogu un Meilushen
krogu ar leeleem laukeem us ilgaku laiku. Klahtakās
finas var to war daboč Jelgavā. Klein lunga bōde apaksh
kolonadeim un Sefawas muisčā.

No zensures atwelets. Rīga, 11. Merži 1876.

Kabdi 12 semes gabali, kārs no 35 puhraveetabm aramas
semes, us 10 lauteem strabdajami, ar veederīgham pīlawabm
un ganibabm, taħdeem isdodami, kas pāschi apstrahdā
semi. Tuvakās finas pee P. Allunana, Jelgavā.
ahdgehra Brandta namā, pee Ēsra mārteem.

Sludinajums.

Labus un lehtus arklis, pīlauschanas-maschines,
rolas- un gevelu-kutamas-maschines, gatavus
pākavus, schuwanas-maschines preeksh mahjas
un preeksh frōdereem, superfoſſatus augsta fatura
pehž wišjaunākā analīshem Rīgas politehnikas, pahdod

Zieglers un beedris,

Rīga, leelā Pīls-eelā Nr. 19.

George Ueffsha tehvara- un musikantu-leetu andeles-weeta,

Jelgavā, apaksh kolonadeem,

veedahvā fānu krabjumu no musik-instrumentehm, kā
tubafes, trompetes, jaktē- un pasta-ragus,
fleches un flarnetes no wišfnes loka ar jaunfubrāba
flavehm, kontrabases, fijoles no 3 līdz 25 rubl. f.,
wišwifadas iebas reemeru stīgas, harmonīas is
pīmajem Wābīemes fabrikeem, ar un bes pīlītenīsheem,
no 3 līdz 30 rubl. f., kā arī fīmalīas ween- un du-
bultstobru flītes, un revolwerus no 6 līdz
25 rubl. f., un wišlabakās Spabneefchā needres, weh-
weru kemes; arī it lehtas patroņas un stīvu šan-
jamo pulsveri bleka dosēs.

Jaunajā bodē, Jelgavā, Leelajā eelā pee melnā gaīta Nr. 59

teek labiba, ahbolīnas un linu-fehlas un wišadi lauk-
raschojumi var wišaugstako zenu pīkti un turpēti mate-
riala-prezes, fīkes, tabaks, tabakus un wišadas leetas un
prezes, kas pee semkopibas un fāmneegībā wišadīgības, var
wišlehtako tirgu pahrdotas. Ari semkoīeem veedahvā
fānu superfoſſata un gipsa krabjumu un apfolu par
wišlabālo prezi un pīklažīgu apdeeneschānu weenūehr
gabdat.

(1) Samuel Henster.

semkopibas maschines un lauka-rīskus,

kā arklis, ezeħħas, feħħanās, pīlauschanas, damfa- un
fregu-piebku kutamas, labības tħramas, efektu-greeschamas
maschines, lokomobiles, stabwoħħas damfmaschines
un t. pr. is flaweneem aħremes fabrikeem, isdod no leh-
gera un us apstefħanu

P. van Dyk,
Rīga, leelā Smiħħu-eelā № 1.

Baltijas Semkopis

no 1875. g.

malkā eefects 1 rubl. 50 kāp., fāchħuhts (brofcheeret) 1 rubl. 40 kāp. un ir Rīga un Jelgavā wišas graħ-
matu bodes un ari „Balt. Semk.“ redakzijā dabonams.
Apstefħanās pār pastu żaur weħstulem, kam malka un
pastu nauda veelikta, teek no „Balt. Semk.“ ekspeditijs
us mata ispilditas.

„Balt. Semk.“ ekspeditijs.

Braukshanas-, jahshanas-, jaktē-, pīkeru
un daschadas

pihtas pahtagas

pahdod var loti leħtabm żenahm, tadebt ka fīho pār-
doħħanu taħlak waħrs newedihs.

3*

D. Kämpf,

Bez-zeelā (Altstraße) № 8, Jelgavā.

Augsti grahdigus Estramaduras-
un Anglijas-

superfoſſatus

un art

ihstenu Leopoldshases kainitu
us lehgera tura un xem apstefħanās pretim

3

C. Höpfer's, Jelgavā.

Preeksh meldereem!

Lokomobiles

un nekkistinamas

garainu - maschines,

lo ubdens trubkumā war isletoet pee mafshanas, pah-
dod no lehgera

Zieglers un beedris,

Rīga, leelā Pīls-eelā № 19.

Jauna graħmatā.

Nu pat tika qataws stabis „Kurfirſts un nandas
firſts“, ko latrifli tullojs Speras Andrejs. Malka
20 kāp. Schis stabis dabujams vee avaqabdatāja A. Wīra,
grahmatu bodes, Rīga, kār ari preeksh bibliotekahm zee-
tōs waħħas eefects; Jelgavā vee Schablonsky k.; Talsijs
vee Simfen k.; Zehfis vee Plachinskij k.; Walmeera vee Trej k.;
Walfā vee Rudolf k.; Rubjene vee Alfshaxa k. un Peter-
burga vee Sternmanu k. Staħejis ir jaħqs un wiċċa wa-
loda flaidra.

Grahmatu bodes dabonams:

Masais

abbolu dahr sneeks.

Malka 25 kāp.

Masais

fakku dahr sneeks.

Malka 25 kāp.

Drukats pee J. B. Steffenhagena un debla.